

บทความพินิจวิชา

Transfusion Support in Thalassemia

พิมล เชี่ยวศิลป์

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ธนาคารเลือดของโรงพยาบาลต่างๆ สามารถจะให้ความสนับสนุนเพื่อทำให้ข้อแนะนำระดับชาติในการให้โลหิตผู้ป่วย thalassemia ในประเทศไทยซึ่งมี 4 ข้อดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้ :-

1. ให้เลือดใหม่ อายุภายใน 7 วัน และไม่เกิน 15 วัน ธนาคารเลือดต้องจัดหาโลหิตสำรองให้เพียงพอใช้ภายในโรงพยาบาลอยู่แล้ว การให้มีโลหิตใหม่จำนวนหนึ่งอยู่ในคลัง ต้องเพิ่มการรณรงค์ผู้บริจาคให้มากขึ้นเพื่อจะได้จัดหาโลหิตให้ได้มากขึ้น และบริหารจัดการให้มีโลหิตค่อนข้างใหม่มีอยู่ในคลังตลอดเวลา จึงสามารถให้บริการในส่วนนี้ได้

2. ให้เลือดที่เป็น leukodepletion packed red cell (LPRC) โดยการปั่นหรือการกรอง หรือ two unit pheresis ควรขจัดเม็ดเลือดขาวให้เหลือไม่เกิน $1-5 \times 10^6$ ต่อยูนิต เพื่อให้สามารถลดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ที่เกิดเนื่องจากเม็ดเลือดขาวจากโลหิตผู้บริจาค ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้ชุดกรองเม็ดเลือดขาวโดยเฉพาะ ปัจจุบันนี้ศูนย์บริการโลหิตฯ โดยฝ่ายผลิตถุง กำลังจัดทำ inline leuko-filtration ให้มีราคาถูกลงเพื่อจะได้ใช้ในวงกว้างขึ้นการขจัดเม็ดเลือดขาวด้วยการปั่นแยก ทำได้ในธนาคารเลือดที่มีเครื่องปั่นแยกส่วนประกอบโลหิต ขจัดเม็ดเลือดขาวได้เพียง 70-80% ช่วยลดการเกิดไข้หนาวสั่นจากการรับโลหิตได้บางส่วน

3. Infectious screening สำหรับ 5 markers ได้

ได้รับต้นฉบับ 16 มกราคม 2544 และให้ตีพิมพ์ 16 มกราคม 2544

ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ ศ.เกียรติคุณ พญ. พิมล เชี่ยวศิลป์ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ถนนอังรีดูนังต์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

แก่ HBsAg, anti-HIV, HIV-Ag, anti-HCV และ VDRL ธนาคารเลือดทุกแห่งต้องจัดให้มีการตรวจดังกล่าวในโลหิตทุกยูนิตก่อนใช้ และควรมีการควบคุมคุณภาพของการทดสอบเป็นอย่างดี ศูนย์บริการโลหิตฯตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจกรองโลหิต จึงได้จัดตั้งภาคบริการโลหิตขึ้น กระจายครอบคลุมทั่วประเทศขณะนี้ได้ตั้งไป 9 ภาคบริการโลหิตแล้ว ทำการตรวจ infectious markers ครบทุกตัว ให้แก่ธนาคารเลือดทุกแห่งที่ส่งมาให้ตรวจ โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยและมีการควบคุมคุณภาพเป็นอย่างดี ตามมาตรฐานเดียวกับของศูนย์บริการโลหิตฯ

4. ตรวจหมู่โลหิตที่พบว่าทำให้เกิด alloimmune antibody บ่อยๆ ได้แก่ E, Mi^a, Le^a Le^b, c การตรวจต้องตรวจทั้งผู้ป่วย และโลหิตผู้บริจาค แล้วคัดเลือกให้โลหิตที่มี antigen เหล่านี้เป็นลบ ถ้าผู้ป่วยมี antigen เป็นลบ เพื่อป้องกัน alloimmunization ดังกล่าว การจัดหา antisera เพื่อใช้ในการทำ red cell typing สำหรับ antigens ดังกล่าว สามารถเก็บรวบรวมจากผู้ป่วยที่มาใช้บริการของธนาคารเลือด หรือจากผู้บริจาคโลหิต ซึ่งธนาคารเลือดตรวจพบแล้วมักจะเก็บไว้ใช้อยู่แล้ว สามารถทำการแลกเปลี่ยนกันได้ โดยเฉพาะถ้ามีจำนวนมากควรส่งมารวบรวมที่ศูนย์บริการโลหิตฯ เพื่อ process ต่อสำหรับให้ได้ใช้กันในวงกว้างขึ้น และประหยัดค่าใช้จ่ายไม่ต้องเสียเงินตราต่างประเทศสั่งซื้อเข้ามา ศูนย์บริการโลหิตฯ ได้ผลิตน้ำยาตรวจหมู่โลหิตที่อยู่แล้ว ควรจะได้พิจารณาทำ antesera เหล่านี้เพิ่มเติม เพื่อสนองตอบข้อเสนอนี้ต่อไป

พาสจุจณ จ สิปปณจ วินโย จ สุกฺขิตโต
 สุภาสิตา จ ยา วาจา เอตมมงฺคฺลมุตฺตมํ

ความได้สดับมาก และกำหนดสุวาที
 อิกคิลปศาสตรมีจะประกอบมณฺญการ
 อิกหนึ่งวินัยอัน นร เรียนและเชี้ยวชาณ
 อิกคำ เพราะบรรสานฤดีแห่งประชาชน
 ทั้งสี่ประการล้วนจะประสิทธิมนุญผล
 ชื่อนี้แหละมงคฺล อติเรกอุตมดี